

Türkiye’de internet kullanım trendleri

Yrd.Doç.Dr.Mehmet Akif Ocak

Gazi Üniversitesi
Gazi Eğitim Fakültesi
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi
Bölümü

Mutlu Çocuklar Derneği
Proje Danışmanı

Trend:

- * eğilme, yönelme, eğilim gösterme

İnternet trendi:

- * internet sitelerinin kullanım yoğunluğu,
- * internet istatistikleri
- * İçerikler
- * diğer ülkelerle kıyaslamalar (İnternet Dairesi Başkanlığı, 2008)

İnternette zararlı içerik 3 bölümde ele alınıyor (IBM, 2007):

- * Yetişkin (adult) içerik
 - * Pornografi
 - * Erotizm ve seks
- * Sosyal uç içerik (social deviance)
 - * Aşırı uç/ırkçılık
 - * Sects (grup, örgüt vb.)
- * Suç içeriği/kriminal durumlar
 - * Anonim proxyler
 - * Bilişim suçları
 - * Yasadışı aktiviteler
 - * Yasadışı ilaçlar
 - * Zararlı yazılımlar
 - * Şiddet
 - * Hacking

İnternet kullanımının getirdiği riskler:

- ❖ Vakit Kaybı/ Yanlış bilgi paylaşımı/ Takibin zorluğu
 - ❖ Sosyal paylaşım ağları
- ❖ Asosyal Yaşam
 - ❖ Yalnızlık, içe kapanıklık
 - ❖ Arkadaş ve aile ile iletişim kuramama
- ❖ Kötü içeriklerin psikolojik etkileri
 - ❖ İnternet pornosu/çocuk pornosu
 - ❖ Erotik içerikli siteler
 - ❖ Cinsel istismar/çocuk istismarı
- ❖ Bağımlılık
 - ❖ İnternet kumarı
 - ❖ İnternet oyunları
 - ❖ Download (müzik, film vb)

(Ehrenberg, Juckes, & White, Cyber Psychology , 2008)

Google Insight Search(2012)

Türkiye

- ▶ Youtube
- ▶ Mynet
- ▶ msn
- ▶ İndir
- ▶ Mp3
- ▶ Facebook

Almanya

- ▶ Alışveriş(ebay)
- ▶ Youtube
- ▶ İletişim(gmx-eposta)
- ▶ Wetter*hava durumu
- ▶ Routenplanner*yol durumu
- ▶ Wikipedia-sözlük
- ▶ Telefonbuch*tel rehberi

Fransa

- ▶ Bilgi arama(pages jaunes-sarı sayfalar)
- ▶ Skyblog
- ▶ Meteo
- ▶ Yahoo
- ▶ msn

İngiltere

- ▶ Haber(bbc)
- ▶ Oyun(games)
- ▶ Alışveriş(ebay)
- ▶ Bilgi arama(weather)

Google Arama Trendleri (Google Insights for Search, 2012)

Aratılan kelimelerin aranma oranlarının

- * ülkelere
- * yıllara ve
- * çeşitli kategorilere öğrenilmesini

- * En çok hangi ülkelerde
- * En çok hangi yıllarda

3 çeşit karşılaştırma ölçütü:

- * *arama terimleri*
- * *Yerler*
- * *zaman aralıkları*

Google Arama Trendleri'ni:

- * bireysel
- * eğitim ve araştırma
- * Google AdWords hesapları
- * başkalarının adına yönetilen Google AdWords hesaplarını yönetmek

amacıyla kullanmak serbesttir
(Google Insights Search, 2012)

Google Arama Trendleri'ni başka amaçlarla kullanmak için:

- * önce Google'dan izin alınması şartı getirilmiştir (Google Insights Search, 2012)

Dünya Geneline 2004' den bugüne kadar Türkiye ile ilgi olarak aranan terimler:

Arama terimleri

En çok arananlar

1.	türkiye haritası	100
2.	yetenek sizsiniz	65
3.	yetenek sizsiniz türkiye	65
4.	facebook türkiye	45
5.	türkiye finans	35
6.	türkiye maçı	30
7.	türk	20
8.	türkiye kupası	20
9.	o ses türkiye	20
10.	tek türkiye	20

 Bu tabloyu göm

Yükselen aramalar

1.	facebook türkiye	Büyük Çıkış
2.	o ses türkiye	Büyük Çıkış
3.	yetenek sizsiniz	Büyük Çıkış
4.	yetenek sizsiniz türkiye	Büyük Çıkış
5.	youtube türkiye	Büyük Çıkış
6.	türkiye finans	+%2.450
7.	türkiye gov	+%2.150
8.	türkiye maçı	+%1.350
9.	tek türkiye	+%750
10.	google türkiye	+%350

 Bu tabloyu göm

Ülke içi bazda yer olarak «Türkiye» internet kullanıcılarının 2004'den günümüze kadar en çok kullandıkları arama terimleri:

Arama terimleri

En çok arananlar

1.	facebook	100
2.	mynet	20
3.	oyun	15
4.	youtube	15
5.	face	15
6.	indir	15
7.	oyunlar	10
8.	milliyet	10
9.	haber	10
10.	sahibinden	10

 [Bu tabloyu göm](#)

Yükselen aramalar

1.	e okul	Büyük Çıkış
2.	face	Büyük Çıkış
3.	facebook	Büyük Çıkış
4.	youtube	Büyük Çıkış
5.	sahibinden	+%2.250
6.	milliyet	+%550
7.	hürriyet	+%400
8.	indir	+%400
9.	oyunlar	+%400
10.	haber	+%350

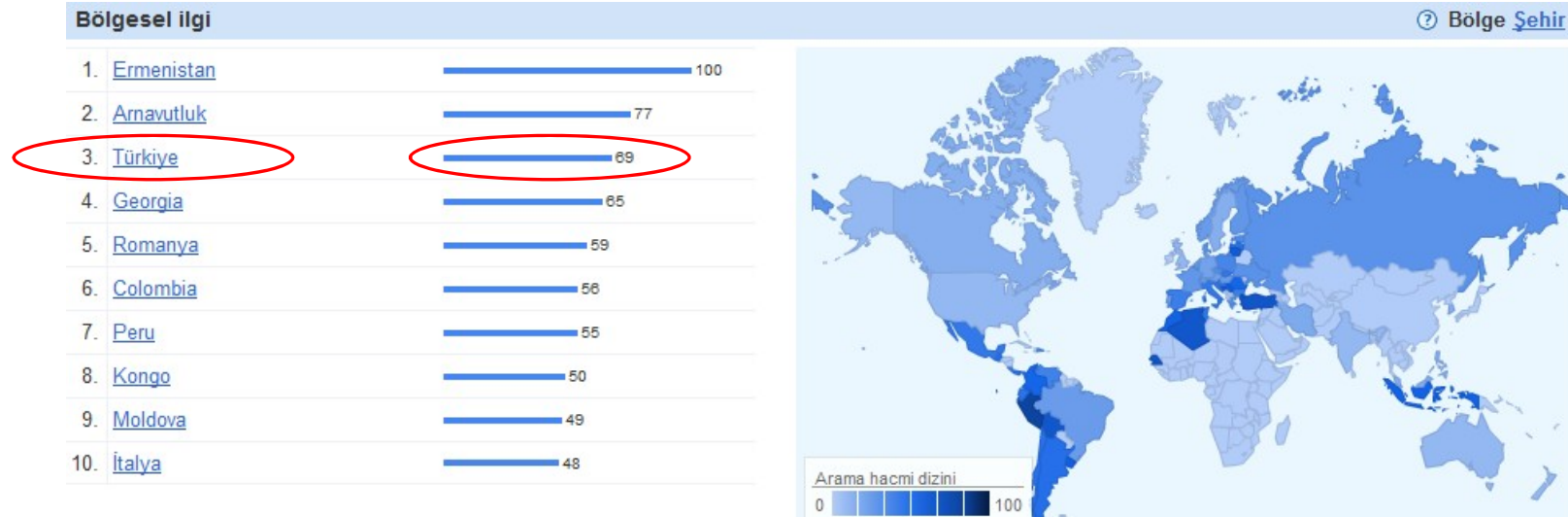
 [Bu tabloyu göm](#)

Önemli bir not:

- * Müstehcen içerikli olabilecek arama terimlerine filtre uygulanmaktadır.
- * En çok arananlar, arama terimleri bu tür içerik ile ilgili olmadıkça yetişkinlere uygun içerik içermemektedir.

(Google Insights Search, 2012)

Örneğin, «*porno*» arama terimi için gösterilen bölgesel ilgi

İlk 10 sıralama şehir ismi ve arama hacmi dizinine göre şu şekildedir

1. İstanbul (Türkiye) 100
2. Ankara (Türkiye) 93
3. İzmir (Türkiye) 92
4. Lima (Peru) 89
5. Bogota (Colombia) 76
6. Rome (İtalya) 71
7. Mexico City (Meksika) 64
8. Madrid (İspanya) 63
9. Milpitas (Amerika Birleşik Devletleri) 62
10. Buenos Aires (Arjantin)

-
- * Gelişmiş ülkeler olarak nitelendirilen ülkelerle karşılaştırma yapıldığında bu dizin:
 - * ABD için 5
 - * İngiltere için 5
 - * Kanada için 4

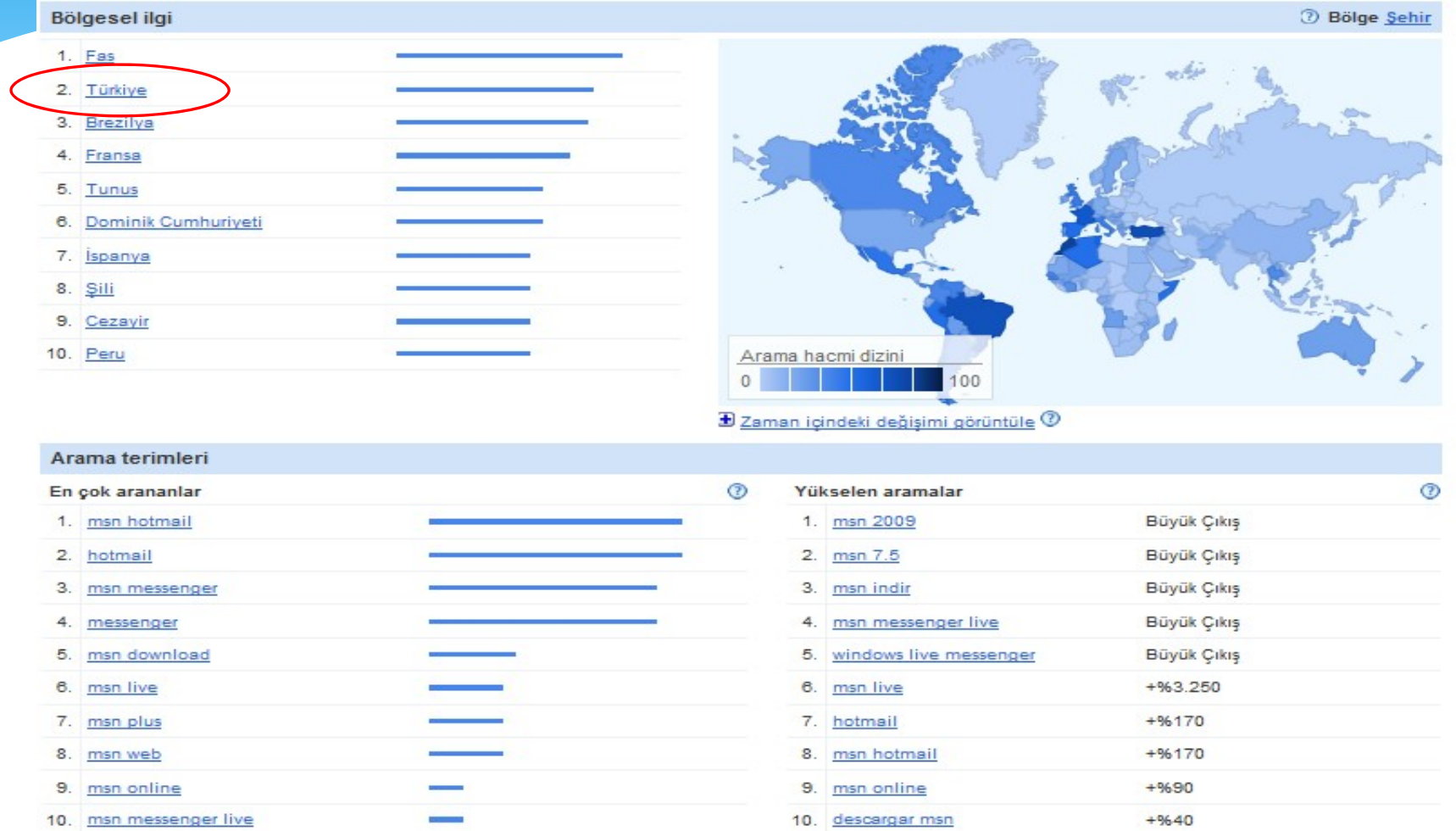
2004-günümüz arası «porno» arama terimi için gösterilen ilgi- Türkiye

Zaman içerisinde gösterilen ilgi

[Bu değerlerin ne anlama geldiğini öğrenin](#)

yer bazında msn kullanımı:

- * Türkiye:

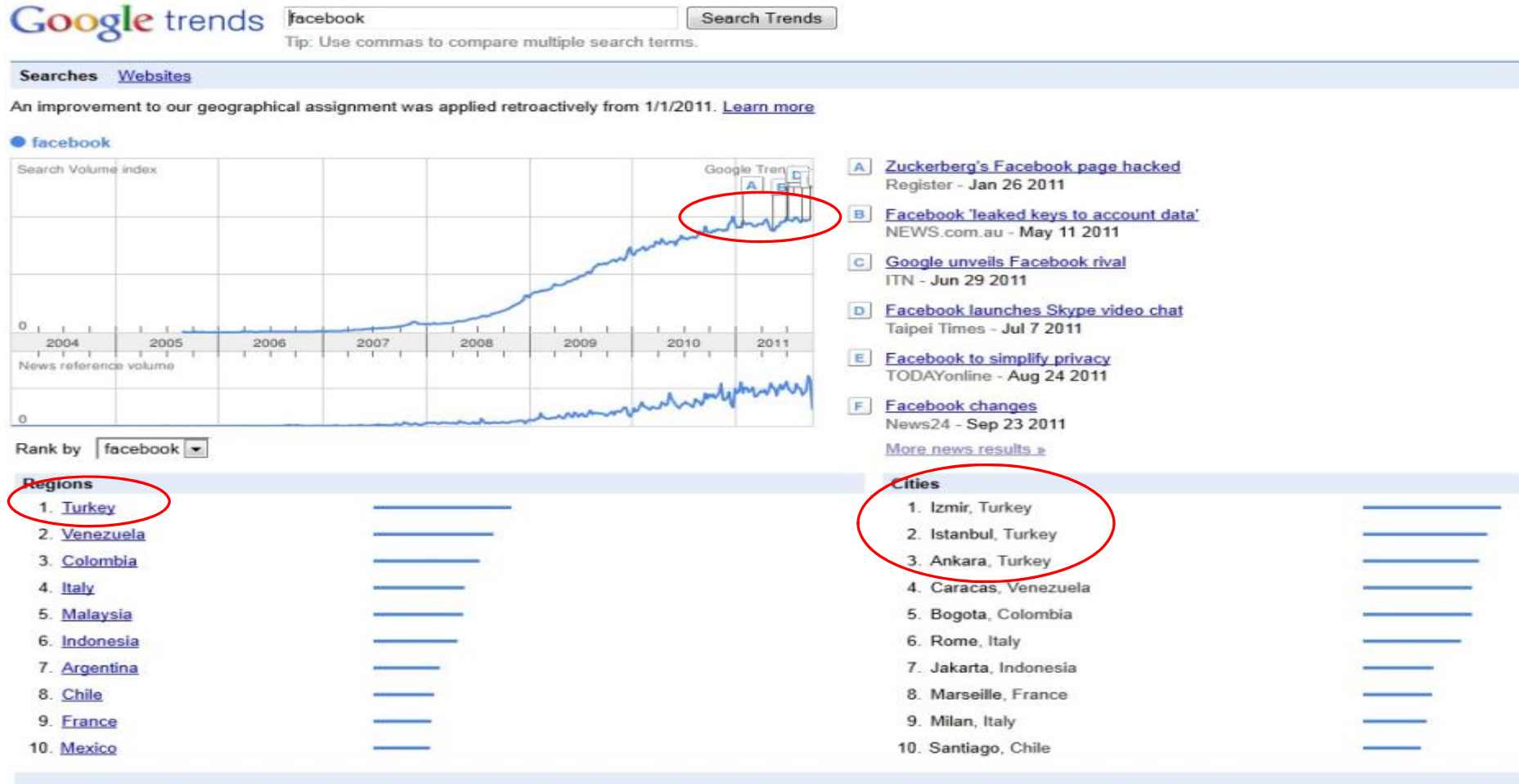
- * *twitter* arama terimi için 5. sırada
- * *torrent, game, myspace, download* arama terimleri içinse sıralamada yer almamaktadır

FACEBOOK ARKADAŞINA KAÇTI 23 KİŞİ TECAVÜZ ETTİ

Adana'da facebook'ta tanıştığı erkek için evden kaçan 16 yaşındaki kız, 16 günde 23 kişinin tecavüzüne uğradıktan sonra babasına teslim edildiği ileri sürüldü. Olayla ilgili 15 kişi gözaltına alınırken 8 kişi aranıyor.

«facebook» arama terimi: ülke ve şehir bazında

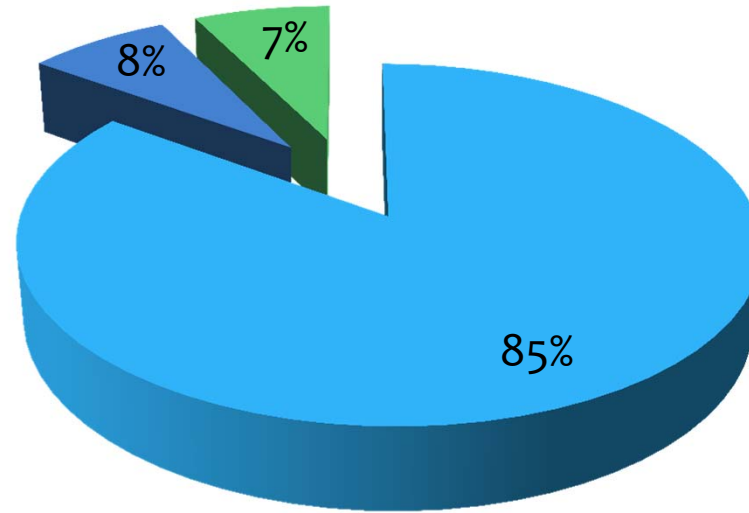

Sosyal paylaşım siteleri (2011,İnternet kurulu)

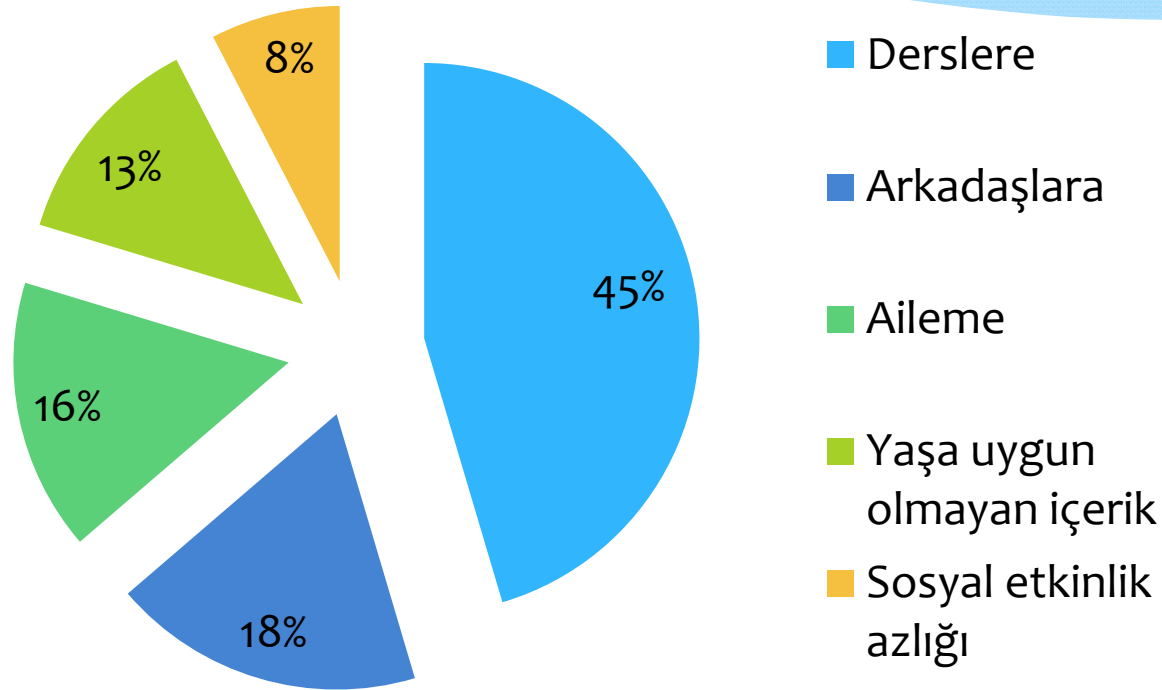
İstanbul, Ankara, İzmir (524 öğrenci)

Yüzdelik

Facebook Twitter MSN

Sosyal paylaşım sitesinde geçirilen zaman, yaşıntıyı ne açıdan olumsuz etkiliyor? (İnternet kurulu, 2011)

Örnek olay: Sosyal Paylaşım Siteleri

Türkiye’de çocuklara yönelik cinsel istismarı araştıran Pedagog Barış Çiçek, 10 yaşında bir kız çocuğu profiliyle girdiği chat odasında aldığı iletileri anlattı.

<http://www.dipnot.tv/5516/internette-cocuk-istismari-nasil-onlenir.aspx>

Türkiye’de youtube olayı

Bu siteye erişim mahkeme kararıyla engellenmiştir !...

www.youtube.com sitesine erişim İstanbul 1. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 2007/384 sayılı ve 06.03.2007 tarihli karar gereği engellenmiştir.
Access to www.youtube.com site has been suspended in accordance with decision no: 2007/384 dated 06.03.2007 of İstanbul First Criminal Peace Court.

vidivodo.com

Google trends

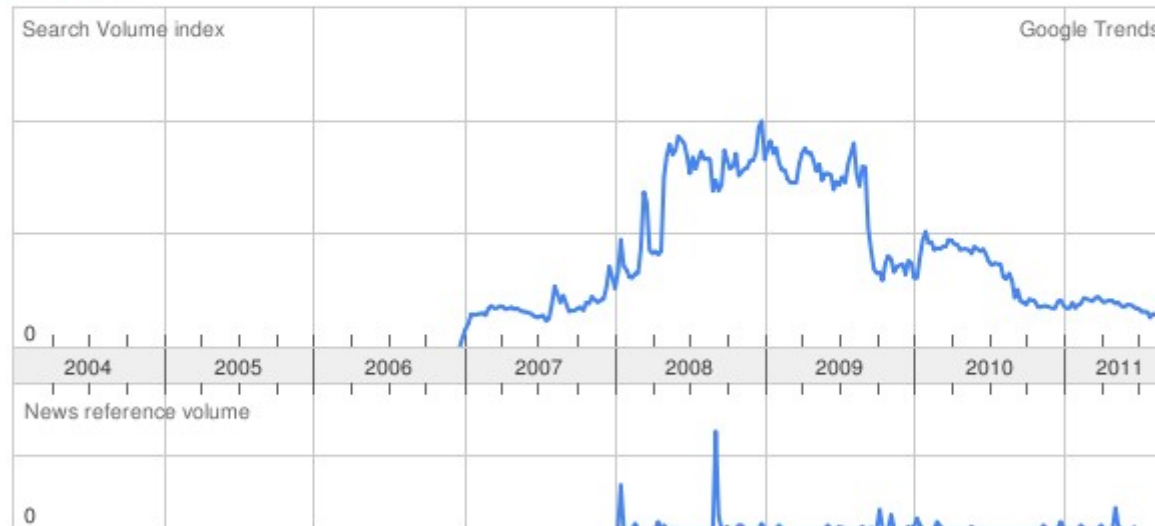
Search Trends

Tip: Use commas to compare multiple search terms.

Searches [Websites](#)

An improvement to our geographical assignment was applied retroactively from 1/1/2011. [Learn more](#)

● vidivodo

Rank by

Regions

1. [Turkey](#)

izlesene.com

Google trends

izlesene.com

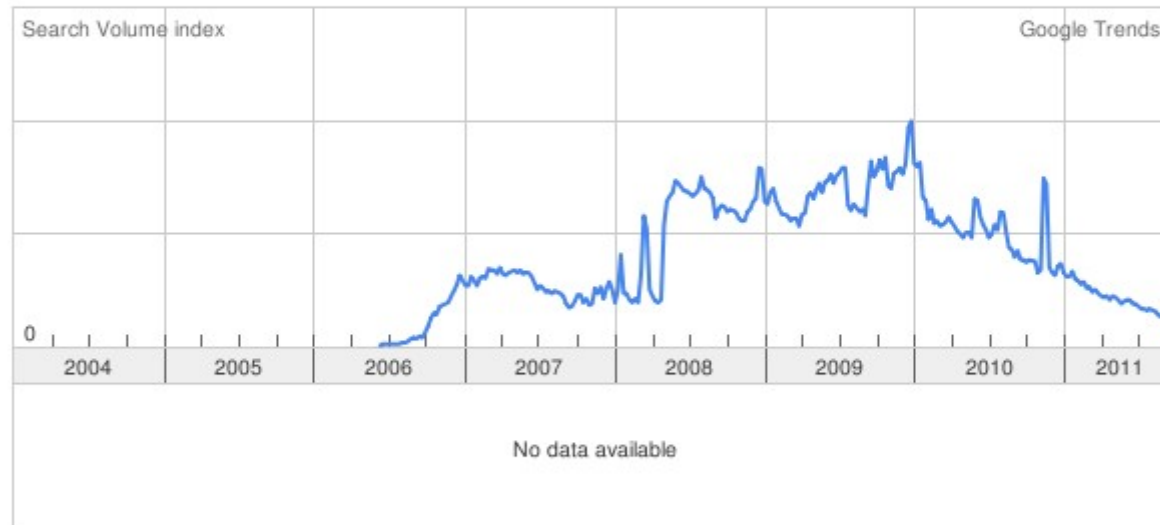
Search Trends

Tip: Use commas to compare multiple search terms.

Searches Websites

An improvement to our geographical assignment was applied retroactively from 1/1/2011. [Learn more](#)

● [izlesene.com](#)

Rank by [izlesene.com](#)

Regions

1. [Turkey](#)

videoburada.com

Google trends

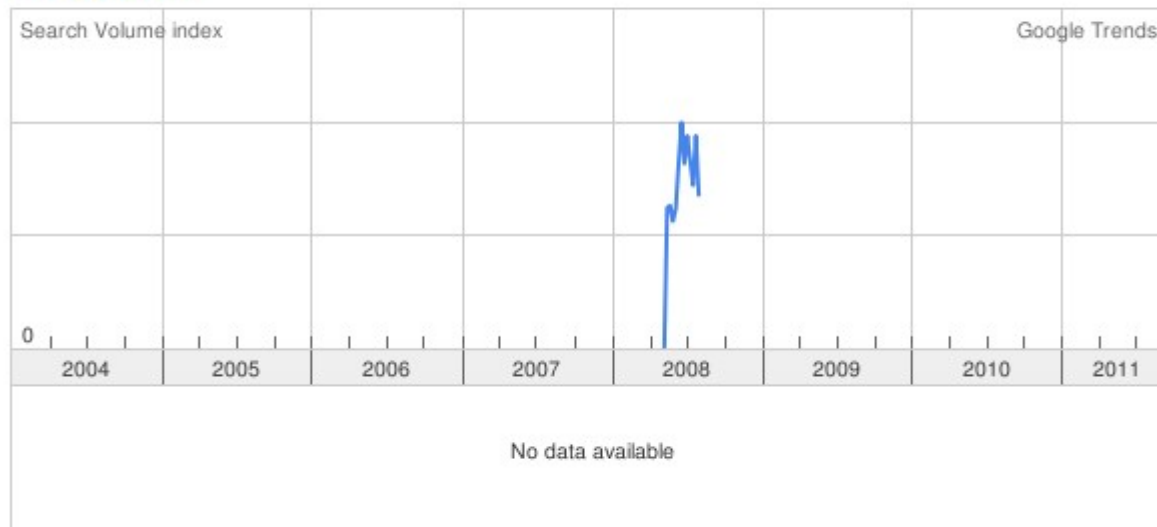
Search Trends

Tip: Use commas to compare multiple search terms.

Searches [Websites](#)

An improvement to our geographical assignment was applied retroactively from 1/1/2011. [Learn more](#)

● videoburada

Rank by

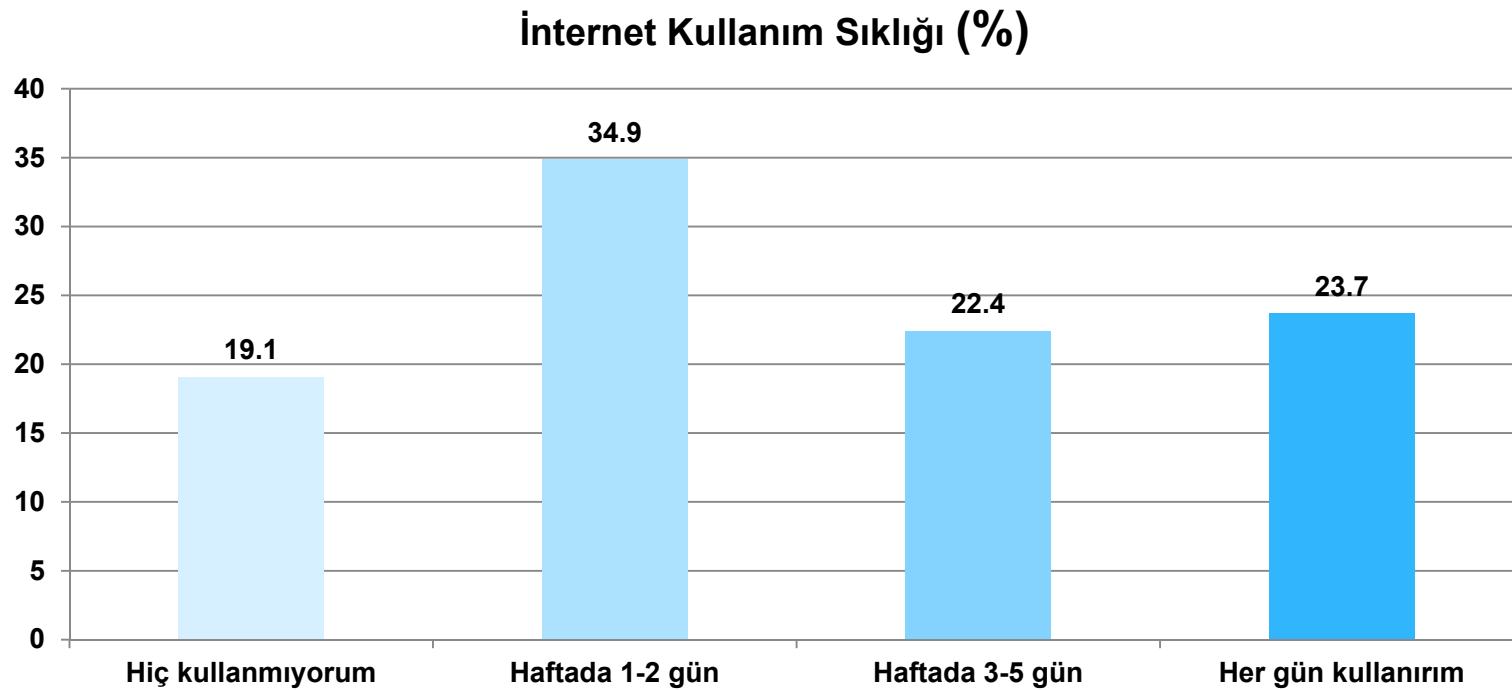
Regions

1. [Turkey](#)

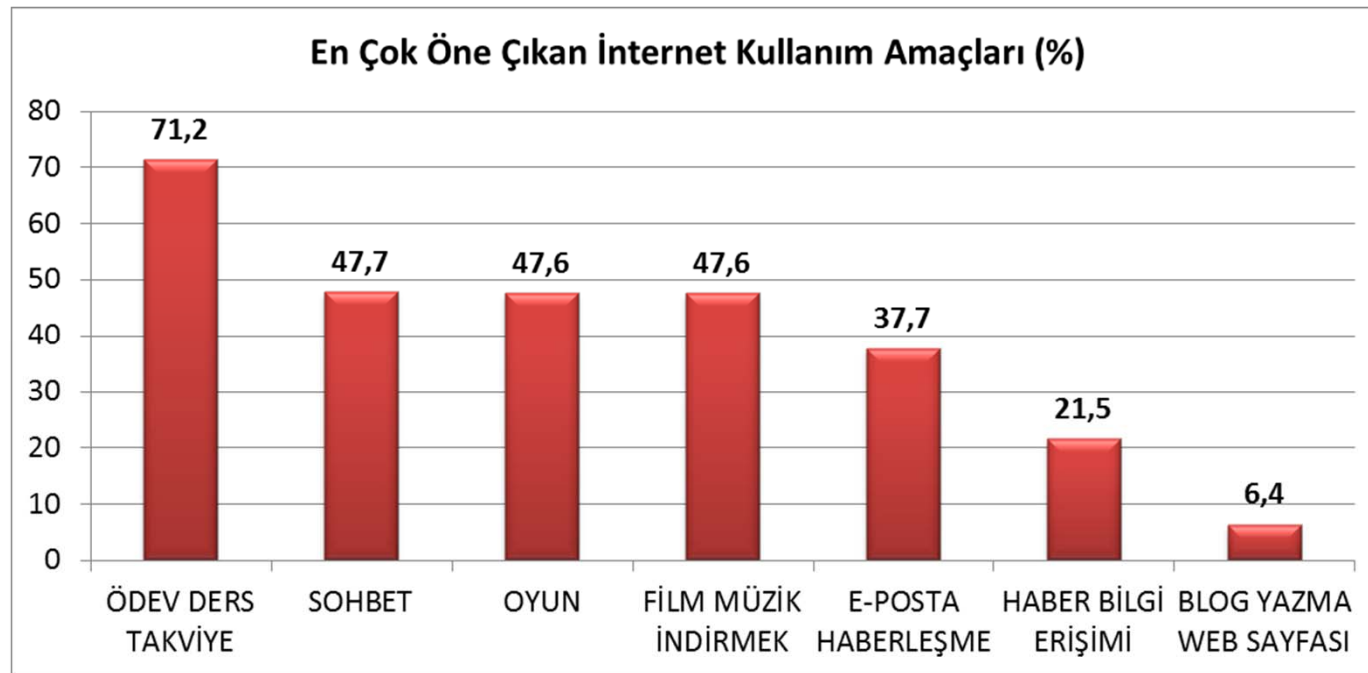
Mutlu Çocuklar Derneği'nin Ankara'da 13 ve Bursa'da 6 okulda uyguladığı eğitim programı:

- * Çalışmanın örneklemini 1856 ilköğretim okulu ve 723 Anadolu lisesi olmak üzere toplam **2579** öğrenci oluşturmuştur.
- * Öğrencilerin **%51.7** kız, **%48.3**'ü erkektir.
- * Ailelerin:
 - * yaklaşık **%75**'inin evinde internet bağlantısı var
- * Evinde internet bağlantısı olanlar:
 - * ilköğretim ikinci kademe öğrencileri arasında **%71**,
 - * lise öğrencileri arasında ise **%86**

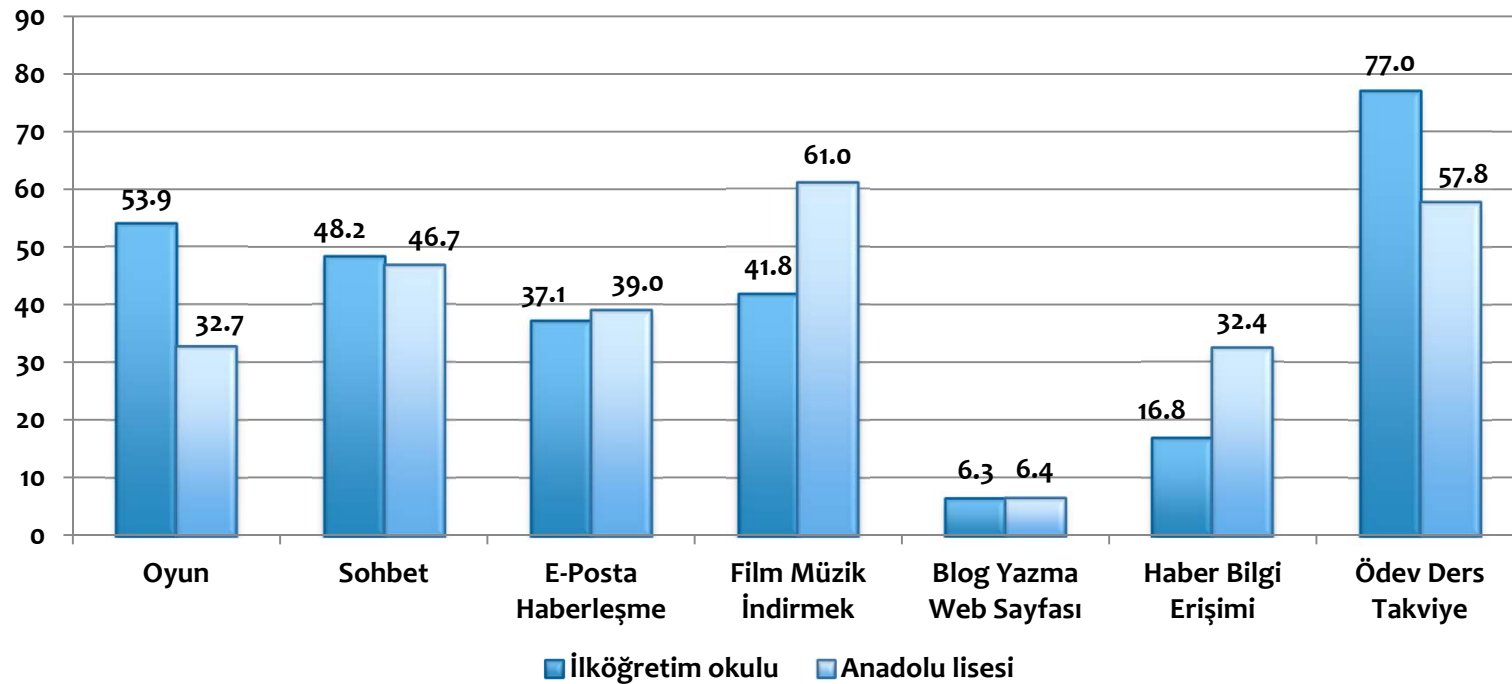
İnternet kullanım sıklığı

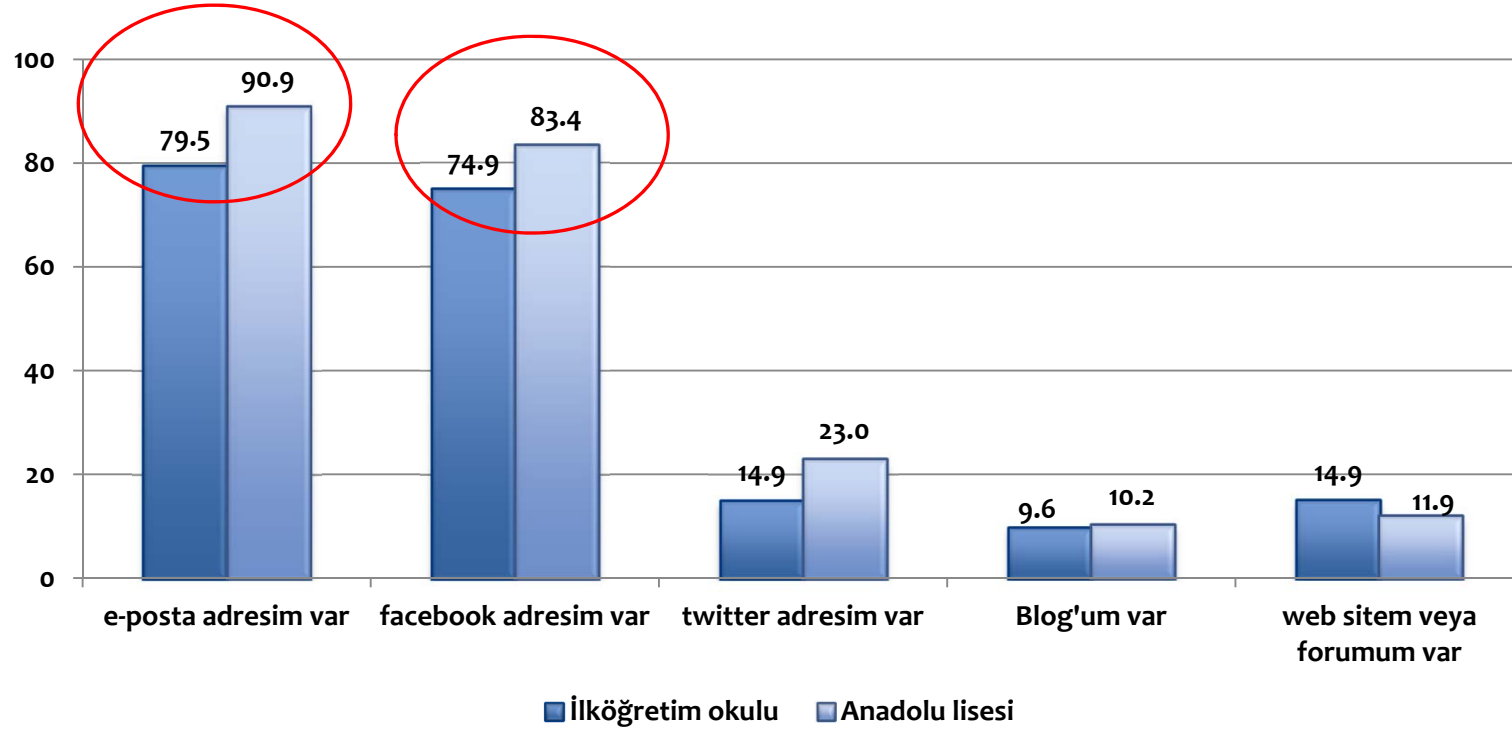
İnternet kullanım amacı

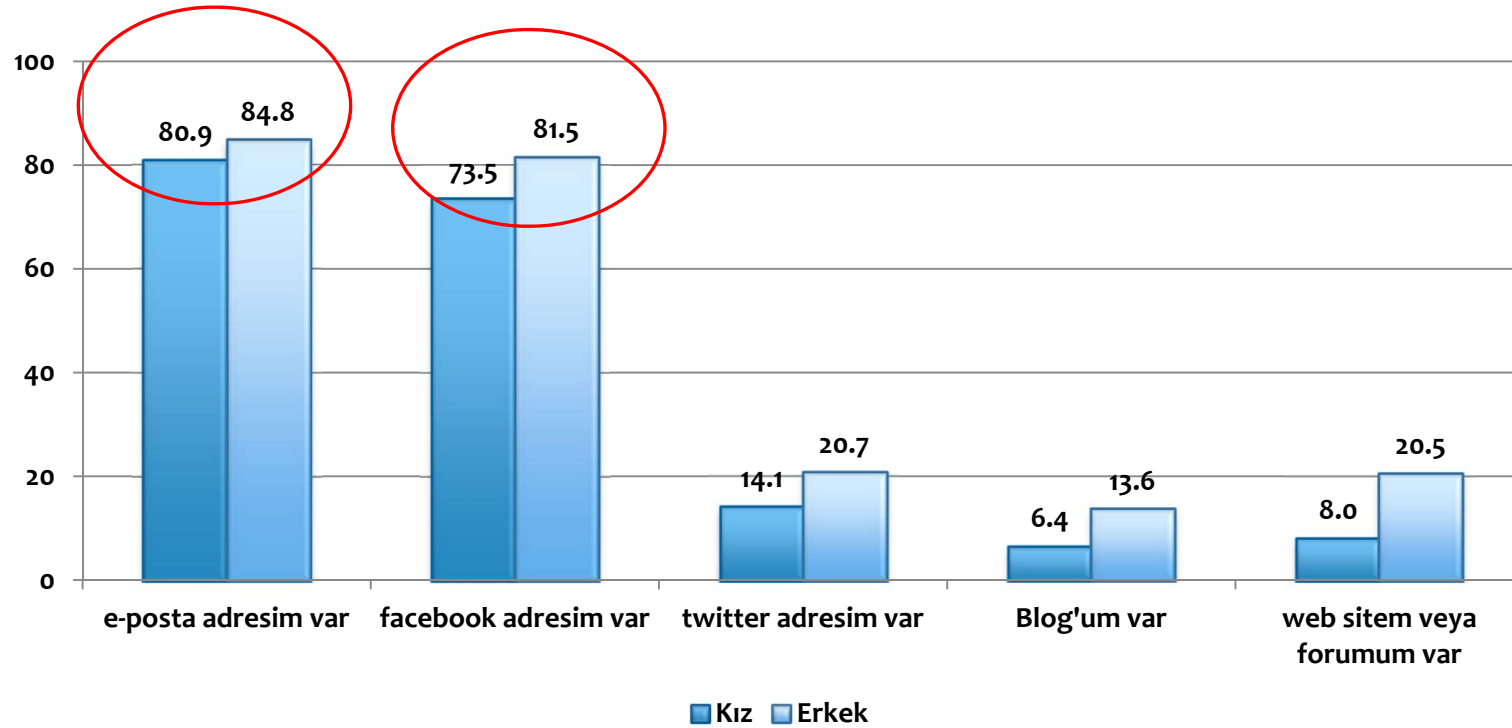
İlköğretim ve lise öğrencileri arasındaki internet kullanım oranı

İnternet araçları sahipliği

Cinsiyete göre internet araçları sahipliği

En çok bilinen yanlışlar:

- * İnternet bir öcü değildir.
- * «Herkes bilgisayar/internet kullanımını biliyor» cümlesi gerçeği yansıtmamaktadır.
- * Bilgisayar kullanımı sadece word, excel ve powerpoint den internet kullanımı facebook ve email'den oluşmamaktadır.
- * Dünya «Sanal dünya ve gerçek dünya» olarak ayrılmaz./Sanal dünyanın yansımaları direk olarak gerçek yaşamı etkilemektedir.

Sonuç

- * Ülkemizde internet kullanım trendleri:
- * Türkiye, facebook kullanımında Dünya’da ilk sırada
 - * Bu eğilim 2004 yılından itibaren her geçen yıl daha çok artmıştır.
- * Sohbet –sosyal paylaşım siteleri (% 47.7)
 - * Çocuk istismarı
 - * Siber zorbalık
- * resim/müzik-film indirmek (%47.6)
 - * Fikri mülkiyet hakları/ telif hakları
- * İnternet oyunları/bilgisayar oyunları (%47.6)
 - * ŞİVO ve etkileri
- * İnternet pornografisi/ Ülkemizde internette müstehcen terimlerin arama oranı oldukça yüksektir.

Öneriler

- * İnternet teknolojilerinin kullanımının ülkemizde informal öğrenmeden çıkarılıp **formal olarak öğretilmesi**
 - * **İlkokulda bilgisayar derslerinin zorunlu hale getirilmesi**
 - * Okullarda **bilgisayar derslerinin programının** yeniden yapılandırılması:
 - * Öğrencileri zararlı içerikler konusunda yönlendirme
 - * Sanal dünyanın yansımalarının direk olarak gerçek dünyayı etkilediğini gösterme
 - * İnternet kullanımı konusunda rehberlik etme
 - * **Fatih projesi ve 4+4+4 eğitim sistemi** fırsat bilinerek internet kullanımının getirdiği riskler yeniden ele alınmalı
- * İnternet içeriğini denetlemeyi sağlayan sistemleri kullanma (BTK– internet filtrelemesi)